

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 6. 5. 2013
SWD(2013) 166 final

PRACOVNÝ DOKUMENT ÚTVAROV KOMISIE

ZHRNUTIE POSÚDENIA VPLYVU

Sprievodný dokument

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

o úradných kontrolách a iných úradných činnostiach vykonávaných na zabezpečenie uplatňovania potravinového a krmivového práva a pravidiel pre zdravie zvierat a dobré životné podmienky zvierat, pre zdravie rastlín a rastlinný rozmnožovací materiál a pre prípravky na ochranu rastlín a o zmene nariadení (ES) č. 999/2001, 1829/2003, 1831/2003, 1/2005, 396/2005, 834/2007, 1099/2009, 1069/2009, 1107/2009, nariadení (EÚ) č. 1151/2012 a [...] /2013 [Úrad pre publikácie, vložte číslo nariadenia, ktorým sa stanovuje hospodárenie s výdavkami týkajúcimi sa potravinového reťazca, zdravia a dobrých životných podmienok zvierat ako aj zdravia rastlín a rastlinného rozmnožovacieho materiálu] a smerníc 98/58/ES, 1999/74/ES, 2007/43/ES, 2008/119/ES, 2008/120/ES a 2009/128/ES (nariadenie o úradných kontrolách)

{COM(2013) 265 final}

{SWD(2013) 167 final}

PRACOVNÝ DOKUMENT ÚTVAROV KOMISIE

ZHRNUTIE POSÚDENIA VPLYVU

Sprievodný dokument

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

o úradných kontrolách a iných úradných činnostiach vykonávaných na zabezpečenie uplatňovania potravinového a krmivového práva a pravidiel pre zdravie zvierat a dobré životné podmienky zvierat, pre zdravie rastlín a rastlinný rozmnožovací materiál a pre prípravky na ochranu rastlín a o zmene nariadení (ES) č. 999/2001, 1829/2003, 1831/2003, 1/2005, 396/2005, 834/2007, 1099/2009, 1069/2009, 1107/2009, nariadení (EÚ) č. 1151/2012 a [...] /2013 [Úrad pre publikácie, vložte číslo nariadenia, ktorým sa stanovuje hospodárenie s výdavkami týkajúcimi sa potravinového reťazca, zdravia a dobrých životných podmienok zvierat ako aj zdravia rastlín a rastlinného rozmnožovacieho materiálu] a smerníc 98/58/ES, 1999/74/ES, 2007/43/ES, 2008/119/ES, 2008/120/ES a 2009/128/ES (nariadenie o úradných kontrolách)

1. VYMEDZENIE PROBLÉMU

Všeobecný kontext

Zodpovednosť presadzovať právne predpisy Európskej únie (EÚ) o agropotravinovom reťazci je na členských štátoch, ktorých orgány monitorujú, aby sa v celej EÚ účinne vykonávali relevantné požiadavky. Orgány tak overujú, či sú činnosti prevádzkovateľov a ich tovar uvádzaný na trh EÚ (vyrobený v EÚ alebo dovezený z tretích krajín) v súlade s príslušnými normami a požiadavkami EÚ v oblasti agropotravinového reťazca. Všetci prevádzkovatelia podnikov podliehajú úradným kontrolám bez ohľadu na svoju veľkosť v závislosti od rizika, ktoré môžu rôzne činnosti predstavovať pre bezpečnosť agropotravinového reťazca. Menšie podniky vrátane mikropodnikov predstavujú v skutočnosti viac ako polovicu celkového počtu prevádzkovateľov vo väčšine členských štátov a môžu nepozorovane predstavovať závažné riziká napriek menšiemu rozsahu svojich činností (ako v prípade nedávnej krízy v súvislosti s *Escherichia coli*).

Harmonizované pravidlá EÚ na úpravu kontrolných činností vykonávaných členskými štátmi sa ustanovujú v nariadení č. 882/2004 (ďalej len „nariadenie“) s cieľom vytvoriť integrovaný a jednotný prístup k úradným kontrolám na všetkých stupňoch agropotravinového reťazca. V nariadení sa stanovuje všeobecný rámec pre úradné kontroly v oblastiach **potravinového a krmivového práva a pravidiel týkajúcich sa zdravia zvierat a dobrých životných podmienok zvierat** a stanovujú sa pravidlá na úpravu **organizácie** a aj **financovania** týchto kontrol.

Napriek uvedenému integrovanému prístupu sa kontroly, pokiaľ ide o zdravie zvierat (domáceho a dovážaného tovaru), a kontroly rezíduí veterinárnych liekov

z historických dôvodov naďalej regulovali samostatne. Určité odvetvia patriace do agropotravinového reťazca neboli navyše zahrnuté do rozsahu pôsobnosti nariadenia – t. j. **zdravie rastlín, rastlinný rozmnožovací materiál, vedľajšie živočíšne produkty** –, pre ne boli vypracované špecifické odvetvové režimy.

Nariadením sa zaviedli významné zlepšenia spôsobu, akým príslušné orgány organizujú a vykonávajú úradné kontroly celého agropotravinového reťazca, čo položilo základy pre integrovanejší a horizontálny prístup. Dôkazy zhromaždené v priebehu posledných piatich rokov (spätná väzba od príslušných orgánov členských štátov, zainteresovaných strán a auditu Potravinového a veterinárneho úradu GR SANCO) ukázali nedostatky vyplývajúce z neúplného vykonávania/dosiahnutia určitých zásad/cieľov a zo skutočnosti, že integrovaný prístup k úradným kontrolám je len čiastočne konsolidovaný.

Preskúmanie nariadenia je súčasťou balíka, ktorý zahŕňa aj tri iné väčšie preskúmania na modernizáciu *acquis* v oblasti zdravia zvierat, zdravia rastlín a rastlinného rozmnožovacieho materiálu¹. Jeho cieľom je teda modernizácia a integrácia systému úradných kontrol spôsobom, ktorý konzistentne sprevádza zvyšovanie úrovne stratégií EÚ v týchto odvetviach.

Vymedzenie problému

Hoci členské štáty zabezpečujú dobrú úroveň vykonávania úradných kontrol v celom agropotravinovom reťazci a zaznamenal sa pokrok pri používaní nástrojov na presadzovanie práva stanovených nariadením, zistili sa nedostatky vyplývajúce na jednej strane z **úpravy rámca úradných kontrol** a na druhej strane z **neistôt týkajúcich sa dostupnosti dostatočných zdrojov na primerané financovanie úradných kontrol**.

Úprava rámca úradných kontrol

- (1) Hlavný cieľ nariadenia vyvinúť integrovaný a jednotný prístup k úradným kontrolám ešte nie je úplne dosiahnutý: pravidlá o úradných kontrolách EÚ pre odvetvia mimo jeho rozsahu pôsobnosti nie sú úplne zladené so zásadami a požiadavkami stanovenými v nariadení. Viedlo to k **nezrovnalostiam a právnym medzerám**, keďže týmto odvetviám chýbajú dôležité ustanovenia zabezpečujúce zodpovednosť, správnosť a účinnosť činností presadzovania práva (pozri príklady na s. 7 a 8 správy). Kontrolné orgány tak fungujú na základe rôznych prístupov a za rôznych podmienok v závislosti od konkrétnych pravidiel pre agropotravinový reťazec, ktoré majú presadzovať, bez toho, aby tieto rozdiely boli opodstatnené.
- (2) V nariadení sa požaduje, aby úradné kontroly **vychádzali z rizika** s cieľom maximalizovať efektívnosť kontrolných činností zameraných na ochranu zdravia. V súčasnosti sú dve oblasti, v ktorých sa tento prístup stále nepoužíva, a to úradné kontroly určitého **tovaru pochádzajúceho z tretích krajín vykonávané na hraniciach** a úradné kontroly **rezíduí veterinárnych liekov**

¹ Posúdenie vplyvu, ktoré je sprievodným dokumentom k preskúmaniam zdravia zvierat a zdravia rastlín, už má pozitívne stanoviská od výboru pre posudzovanie vplyvu. Prebieha posúdenie vplyvu v súvislosti s preskúmaním rastlinného rozmnožovacieho materiálu.

(pozri príklady na s. 8 a 9 správy). Hlavné dôvody toho sú, že tieto kontroly v súčasnosti predpisujú pravidlá EÚ, ktoré existovali ešte pred nariadením, ktoré ním neboli zrušené a v ktorých sa nezriadili vhodné mechanizmy na zohľadnenie skutočného rizika, ktoré môže predstavovať určitý tovar, podnikateľská činnosť alebo tretia krajina. Vedie to k tomu, že zdroje sa – vo všetkých členských štátoch – pridelujú na kontroly, ktorých riziko to neodôvodňuje, a k následnému značnému plytvaniu verejných zdrojov (časom a peniazmi), ktoré by sa mohli využiť tam, kde sú riziká väčšie. Neefektívne využívanie zdrojov vedie tiež k zbytočnej záťaži prevádzkovateľov (čas, personál, vybavenie a zariadenia mobilizované na umožnenie kontrol).

- (3) Na príslušné orgány členských štátov sa kladie zbytočné **administratívne zaťaženie**. Patrí sem napr. povinnosť pre členské štáty predkladať Komisii na schválenie každoročné aktualizácie ich monitorovacích plánov kontroly veterinárnych rezíduí. Rovnako prebytočné sú aj povinnosti podávať samostatné správy v špecifických odvetviach, čím dochádza k duplicitě popri všeobecnej požiadavke na podávanie správ v nariadení. Toto zaťaženie vyplýva z povinností členských štátov stanovených v smernici 96/23/ES.
- (4) V nariadení sa ďalej od úradných laboratórií vyžaduje, aby boli akreditované v súlade s normou EN ISO/IEC 17025, neumožňuje však dočasné opatrenia pre prípady núdze alebo prípady, keď laboratóriá musia používať novú metódu, ktorá ešte nie je zahrnutá v akreditácii (pozri príklady na s. 10 správy). Podobne sa neumožňuje pružnosť pre malé laboratóriá, ktoré vykonávajú veľmi jednoduché typy testov (pozri príklady na s. 10 správy).
- (5) V nariadení je niekoľko zásad a mechanizmov, ktoré príslušné orgány členských štátov presadzujú nerovnomerne alebo sa používajú v rámci postupov, ktoré sa medzi jednotlivými členskými štátmi líšia. Ide predovšetkým o žiadosti o administratívnu spoluprácu i) medzi členskými štátmi na cezhraničné presadzovanie práva a ii) medzi sanitárnymi orgánmi a colnými orgánmi. Členské štáty však tento nástroj nevyužívajú v plnej miere a/alebo majú ťažkosti s porozumením podmienok jeho uplatňovania (pozri príklady na s. 10 správy). Ďalšia požiadavka, ktorá je predmetom rozdielnych postupov v členských štátoch, je povinnosť príslušných orgánov členských štátov zabezpečiť kontrolné činnosti „s vysokou úrovňou transparentnosti“, pokiaľ ide o prevádzkovateľov a verejnosť vo všeobecnosti. Príčinou je najmä skutočnosť, že v nariadení nie je stanovené žiadne komplexné usmernenie o tom, ako sa má spolupráca realizovať (časový harmonogram, vymieňané informácie atď.) a aké informácie by sa mali sprístupniť verejnosti. Komisia navyše nie je splnomocnená stanoviť bližšie podrobnosti a jednotné spôsoby vykonávania.

Financovanie úradných kontrol

- (1) Členské štáty majú zaistiť dostatok primeraných dostupných finančných zdrojov na finančné kontroly. Informácie z členských štátov a auditu Potravinového a veterinárneho úradu (FVO) však naznačujú **rozsiahle ťažkosti** v členských štátoch pri pridelovaní primeraných zdrojov kontrolným útvarom. V prílohe XV (s. 132 správy) je uvedených niekoľko významných

případov, keď inšpektori EÚ v priebehu posledných štyroch rokov hlásili, že dôvodom zistených nedostatkov kontrolných činností alebo neuspokojivej alebo nedostatočnej úrovne kontrol je skutočnosť, že **chýbajú zdroje alebo sú nedostatočné** (pozri príklady na s. 11 správy). Tieto ťažkosti ešte zhoršila pretrvávajúca hospodárska a finančná kríza a existuje riziko, že ďalší tlak na verejné financie a na prostriedky na úradné kontroly môže nepriaznivo ovplyvniť schopnosť členských štátov zabezpečiť efektívne úradné kontroly, a teda aj úroveň ochrany ponúkanú právnymi predpismi EÚ.

V záujme zníženia závislosti financovania kontrol od verejných financií sa v nariadení určujú viaceré kontrolné činnosti (predovšetkým v prípade výroby mäsa, mlieka a rýb a kontrol vykonávaných na hraniciach EÚ), v prípade ktorých členské štáty vyberajú **poplatky od prevádzkovateľov (povinný poplatok) v záujme návratnosti nákladov na kontroly**. V prípade ostatných kontrolných činností sa členské štáty môžu rozhodnúť, či budú od prevádzkovateľov vyberať poplatky, alebo nie.

Povinné poplatky v súčasnej úprave však členským štátom neumožňujú návratnosť všetkých nákladov a zabezpečenie stabilného prísunu zdrojov na financovanie vykonávania kontrol.

Značné rozdiely v sumách, ktoré jednotlivé členské štáty vyberú v záujme návratnosti nákladov na kontrolné činnosti, okrem toho vyvolávali u podnikov v EÚ dojem, že náklady na činnosti úradných kontrol nie sú medzi prevádzkovateľmi agropotravinového reťazca v EÚ rovnomerne či spravodlivo rozdelené. Prevádzkovatelia sa tiež sťažujú, že súčasný systém dostatočne neodmeňuje správanie podnikov, ktoré dodržiavajú pravidlá (a dožadujú sa prístupu typu *bonus malus*).

- (2) V prípadoch, keď sa od prevádzkovateľov požadujú platby povinných poplatkov, môže byť vplyv týchto poplatkov väčší na **mikropodniky** pre ich nižší obrat/celkový objem výroby. Hoci v súčasnosti neexistujú žiadne dôkazy o tom, že povinné poplatky vyberané na základe súčasného rámca majú v skutočnosti nepriaznivé alebo neprimerané účinky na mikropodniky, potreba umožniť kontrolným orgánom návratnosť nákladov s cieľom zaistiť dostatočné zdroje na úradné kontroly by mala byť vyvážená a posudzovaná vo vzťahu k potrebe znížiť zaťaženie veľmi malých podnikov v súlade s novou politikou Komisie o „*Minimalizovaní regulačného zaťaženia pre MSP – Prispôsobenie právnych predpisov EÚ potrebám mikropodnikov*“². Podľa tejto politiky by mali byť mikropodniky v zásade oslobodené od regulačného zaťaženia, pokiaľ nie je možné preukázať potrebu a primeranosť ich zahrnutia do uvedeného rámca.

2. ANALÝZA SUBSIDIARITY

Existencia harmonizovaného legislatívneho rámca EÚ na úpravu organizácie a vykonávania úradných kontrol na všetkých stupňoch agropotravinového reťazca je potrebná na zabezpečenie jednotného vykonávania pravidiel pre agropotravinový

² KOM(2011) 803.

reťazec v celej EÚ a na bezproblémové fungovanie vnútorného trhu. Toto zdôvodnenie, ktoré je stále platné, potvrdzuje existujúce pravidlá o úradných kontrolách. Keďže problémy zistené v tomto preskúmaní sú spojené so súčasťou úpravou legislatívneho rámca EÚ, jeho reformu nie je možné dosiahnuť len konaním členských štátov. Potrebný je zásah európskeho zákonodarcu.

Pridaná hodnota jediného, jednotného súboru pravidiel EÚ na úpravu úradných kontrol spočíva v skutočnosti, že vnútroštátnym orgánom presadzovania práva (a ich prevádzkovateľom) poskytuje rámec, v rámci ktorého sa príslušné orgány môžu spoľahnúť na činnosti presadzovania práva vykonávané v iných členských štátoch a na reprodukovateľnosť a vedeckú a technickú správnosť výsledkov kontrol. Uvedený súbor zabezpečí aj jednotné a konzistentné uplatňovanie noriem EÚ v oblasti agropotravinového reťazca potrebných na fungovanie jednotného trhu v jednotlivých členských štátoch a odvetviach.

Efektívny systém úradných kontrol EÚ je dôležitý pre vývozy a tiež pre dovozy EÚ. Schopnosť EÚ vyvážať do tretích krajín sa opiera o dobré meno a kvalitu jej výrobných noriem a o pridanú hodnotu tovaru EÚ, ktorú tovar EÚ preukázateľne má v porovnaní s tovarom vyrobeným mimo Európy. To možno naďalej dosahovať len prostredníctvom spoľahlivého a dôveryhodného systému úradných kontrol, ktorý zabezpečí konzistentné presadzovanie bezpečnosti agropotravinového reťazca EÚ a kvalitných noriem preň ako aj plnenie príslušných očakávaní obchodných partnerov. Pokiaľ ide o dovoz, podstatné je, aby všetky potraviny na trhu EÚ boli bezpečné. Kontroly vykonávané príslušnými orgánmi členských štátov v prípade tovaru prichádzajúceho z tretích krajín poskytnú dostatočné záruky, že tento tovar spĺňa rovnocenné bezpečnostné úrovne.

Pokiaľ ide o financovanie kontrol, spoločné pravidlá EÚ zabezpečia, že príslušné orgány môžu počítať so spoľahlivým prísunom zdrojov na udržanie kontrolného úsilia na úrovni, ktorá je opodstatnená na základe rizík a potrieb presadzovania práva (napr. úroveň nedodržania pravidiel). Ustanoveniami o poplatkoch sa konkrétne zabezpečí, aby sa podniky manipulujúce s krmivami/potravinami, ktoré priamo využívajú efektívne vykonávané kontroly, podieľali na financovaní týchto kontrol s cieľom minimalizovať závislosť financovania kontrol od verejných financií. Spoločné pravidlá EÚ sú potrebné aj na zamedzenie diskriminácie medzi prevádzkovateľmi v členskom štáte, v ktorom sa uplatňuje zásada „používateľ platí“ (a teda poplatky), a prevádzkovateľmi v členskom štáte, kde to tak nie je. Len spoločné pravidlá EÚ môžu zabezpečiť jednotný prístup k dosiahnutiu tohto cieľa.

Opatrenie EÚ by nemalo presiahnuť rámec potrebný na dosiahnutie stanovených cieľov. V rámci tohto posúdenia vplyvu sa preskúmala široká škála možností vrátane možnosti harmonizovať úrovne poplatkov medzi členskými štátmi a možnosti deregulácie tejto oblasti. Zámerom analýzy bolo navrhnúť najvhodnejšie riešenie, ako zabezpečiť dostatočný a stabilný prísun zdrojov vyčlenených na úradné kontroly a súčasne ponechať členským štátom čas a pružnosť potrebné na zohľadnenie ich vnútorných opatrení a špecifik ich podnikateľskej populácie.

3. CIELE POLITIKY

Všeobecné ciele (značne sa zhodujúce s cieľmi zmluvy) sú:

1. prispieť k podporovaniu bezproblémového fungovania vnútorného trhu;
2. udržať vysokú úroveň ochrany zdravia ľudí, zvierat a rastlín a dobrých životných podmienok zvierat a zabrániť tomu, aby potenciálne nevykonávanie právnych predpisov EÚ narušilo dosiahnutie tohto cieľa;
3. zabezpečiť riadne a jednotné vykonávanie právnych predpisov EÚ.

Osobitné ciele sa stanovili s cieľom odstrániť osobitné prekážky zistené počas analýzy, ktoré bránia alebo brzdia dosiahnutie všeobecných cieľov v tejto oblasti.

Tabuľka 1: osobitné ciele a ich vzťah k problémom

	Predmetný problém	Osobitné ciele
Úprava rámca úradných kontrol	Rozporuplnosti, medzery a prelínanie sa kontrolných požiadaviek	Zabezpečiť komplexný a konzistentný prístup k úradným kontrolám v celom agropotravinovom reťazci
	Nekonzistentné vykonávanie prístupu zohľadňujúceho riziko	Umožniť efektívne využívanie vnútroštátnych zdrojov na kontroly
	Administratívne zaťaženie a neprimerané požiadavky	Znížiť administratívne zaťaženie a odstrániť nepotrebné požiadavky
	Rozdielne presadzovanie požiadaviek na spoluprácu a na transparentnosť	Zlepšiť transparentnosť
		Podporiť spoluprácu medzi členskými štátmi na zlepšenie výsledkov úradných kontrol
Financovanie úradných kontrol	Ťažkosti a nespravodlivosť vo financovaní činností úradných kontrol	<ul style="list-style-type: none"> – Zabezpečiť dostupnosť primeraných zdrojov – Zabezpečiť rovnosť a spravodlivosť vo financovaní úradných kontrol – Zlepšiť transparentnosť systému financovania úradných kontrol

4. MOŽNOSTI POLITIKY

Analýza dostupných možností sa vykonala v dvoch stupňoch:

- (1) po prvé, posudzoval sa potenciálny vplyv dvoch možných zmien terajšieho stavu, konkrétne deregulácia financovania úradných kontrol (možnosť 1A) a oslobodenie mikropodnikov od systému poplatkov (možnosť 1B)³;
- (2) výsledok analýzy v bode 1 sa potom použil na vytvorenie možností 2 – 4, v ktorých sa kombinujú tieto prvky: i) rozšíriť rozsah pôsobnosti nariadenia na odvetvia potravinového reťazca, ktoré v súčasnosti nepatria do jeho rozsahu pôsobnosti (t. j. zdravie rastlín, rastlinný rozmnožovací materiál a vedľajšie

³ Hoci teoreticky možno možnosti 1A a 1B skombinovať s inými prvkami možností 2 – 4, vzhľadom na význam zmien, ktoré sa nimi majú zaviesť, sa prezentujú a hodnotia samostatne. V skutočnosti by obidve podstatne zmenili súčasný rámec, pokiaľ ide o financovanie vnútroštátnych kontrolných systémov a spochybnili by ich platné zásady. Navyše kombinácia možností 1A a 1B s ostatnými prvkami možností 2 – 4 by nevedla k výrazným výmenám, a preto by sa analýza nákladov/prínosov možností 2 – 4 zmenila len nepatrne.

živočišne produkty); ii) zdokonalit' a zjednodušiť legislatívny rámec; iii) zabezpečiť plnú návratnosť nákladov prostredníctvom poplatkov; iv) rozšíriť zoznam kontrolných činností, pre ktoré je výber poplatkov od prevádzkovateľov povinný.

Základný scenár: integrácia systému úradných kontrol agropotravinového reťazca je len čiastočná, keďže niektoré odvetvia agropotravinového reťazca sú mimo rozsahu pôsobnosti nariadenia. Úradné kontroly určitého tovaru prichádzajúceho z tretích krajín vykonávané na vonkajších hraniciach EÚ a úradné kontroly rezíduí veterinárnych liekov nie sú v súlade s prístupom zohľadňujúcim riziko. Naďalej to bude vytvárať náklady, ktorým sa možno vyhnúť (na pevne predpísané kontroly nezohľadňujúce riziko). Nekonzistentnosť a neefektívnosť pri nasadení úsilia a pri spolupráci medzi vnútroštátnymi orgánmi budú naďalej prameniť v neexistencii jednotného usmernenia o tom, ako vykonávať administratívnu spoluprácu a zabezpečiť vysokú úroveň transparentnosti. Nepredpokladá sa stanovenie výnimky z požiadavky na akreditáciu úradných laboratórií.

Výber poplatkov je povinný pre obmedzený počet kontrolných činností. Členské štáty sa môžu rozhodnúť pre výber štandardného poplatku EÚ stanoveného v nariadení, ktorý nezodpovedá skutočným nákladom na kontroly. Vedie to k nožnej nedostatocnej dostupnosti zdrojov a k riziku, že bude narušená schopnosť kontrolného systému zabrániť zdravotným rizikám v agropotravinovom reťazci a obmedziť ich.

Možnosť 1A – zrušenie pravidiel Únie o poplatkoch za kontroly: každý členský štát sa rozhodne pre prístup, ktorý bude uplatňovať pri financovaní činností úradných kontrol, pokiaľ zabezpečí primeranú úroveň zdrojov na kontroly. Vyžadovalo by si to **zrušenie článkov 27 – 29** nariadenia a najmä povinného výberu poplatkov v určitých oblastiach.

Možnosť 1B – povinné oslobodenie mikropodnikov od uplatňovania poplatkov: táto možnosť zvolená s ohľadom na pokračujúce snahy Komisie podporovať konkurencieschopnosť mikropodnikov by si vyžadovala náležité obmedzenie rozsahu prevádzkovateľov, od ktorých sa vyberajú povinné poplatky, tak aby boli mikropodniky z neho vyňaté.

Možnosť 2 – zefektívnenie: zdokonalit' právny rámec zefektívnením pravidiel uplatniteľných na **kontroly určitého tovaru z tretích krajín** vykonávané na vonkajších hraniciach EÚ a na kontroly **rezíduí veterinárnych liekov**, tak aby boli tieto pravidlá **v súlade s prístupom zohľadňujúcim riziko**. Zaviedla by sa možnosť zriadiť mechanizmy koordinácie kontrol s ostatnými vnútroštátnymi orgánmi (na hraniciach a inde), aby sa využili **všetky možné operačné synergie**. **Zjednodušili** by sa ustanovenia o úradných **laboratóriách**, v príslušných prípadoch by sa stanovili výnimky. Nadbytočné/zastarané existujúce **právne predpisy** by sa **zrušili**, aby sa odstránili **prelínania a administratívna záťaž**. **Komisia** by sa **splnomocnila**, aby prostredníctvom delegovaných/vykonávacích aktov bližšie vymedzila určité požiadavky, pre ktoré sú potrebné podrobnejšie pravidlá (napr. **administratívna spolupráca a transparentnosť**).

V prípadoch, keď je stanovená povinnosť povinných poplatkov, by sa táto povinnosť zachovala a **zrušili** by sa súčasné prekážky plnej návratnosti nákladov (napr.

harmonizované **štandardné poplatky** EÚ). Poskytla by sa členským štátom možnosť oslobodiť **mikropodniky**. Na uplatňovanie systému plnej návratnosti nákladov by sa stanovilo prechodné obdobie **2 rokov**.

Možnosť 3 – zefektívnenie + integrácia: možnosť 3 dopĺňa možnosť 2, keďže by **rozšírila rozsah pôsobnosti nariadenia** na odvetvia, ktoré sú v súčasnosti vyňaté (zdravie rastlín, rastlinný rozmnožovací materiál a vedľajšie živočíšne produkty), a dokončila by realizáciu „integrácie“ úradných kontrol. Pokiaľ ide o financovanie úradných kontrol, úradné kontroly spojené s povinnosťami týkajúcimi sa **rastlinného pasu a certifikácie** v oblasti rastlinného rozmnožovacieho materiálu by sa pridali do zoznamu činností krytých **povinnými poplatkami**⁴.

Možnosť 4 – zefektívnenie + integrácia + väčšia návratnosť nákladov: v rámci možnosti 4 by sa ako doplnenie možnosti 3 **rozšíril zoznam povinných inšpekčných poplatkov** na všetky kontroly vykonávané krmivárskymi a potravinárskymi podnikmi, pre ktoré je stanovená povinnosť **registrácie** v súlade **s pravidlami pre bezpečnosť potravín a krmív**. Stanovilo by sa prechodné **trojročné** obdobie na uplatňovanie systému plnej návratnosti nákladov s rozšíreným rozsahom pôsobnosti.

Tabuľka 2: zhrnutie možností zahrnutých do analýzy

	Rozsah pôsobnosti nariadenia	Právny rámec	Návratnosť nákladov	Rozsah povinných poplatkov
Základný scenár	čiasočný (bez zdravia rastlín, rastlinného rozmnožovacieho materiálu, vedľajších živočíšnych produktov)	slabiny a nedostatky	čiasočná	čiasočný (mäso, mlieko, produkty rybolovu, dovozy)
Možnosť 1A	súčasný stav	súčasný stav	nie (deregulácia)	/
Možnosť 1B	súčasný stav	súčasný stav	súčasný stav	výnimky pre mikropodniky
Možnosť 2	súčasný stav	zdokonalený	úplná	súčasný stav
Možnosť 3	rozšíriť o zdravie rastlín a rastlinný rozmnožovací materiál	zdokonalený	úplná	PLUS zdravie rastlín a rastlinný rozmnožovací materiál
Možnosť 4	rozšíriť o zdravie rastlín a rastlinný rozmnožovací materiál	zdokonalený	úplná	VŠETCI registrovaní potravinárski a krmivárski prevádzkovatelia

⁴ Urobilo by sa to na zohľadnenie uprednostňovanej možnosti zvolenej v rámci posúdenia vplyvu, ktoré je prílohou k preskúmaniu režimov zdravia rastlín a rastlinného rozmnožovacieho materiálu.

5. POSÚDENIE VPLYVU

V posúdení vplyvu sa analyzujú pravdepodobné sociálne, hospodárske a environmentálne vplyvy – priame alebo nepriame – rôznych možností politiky. Každá možnosť sa posudzovala v porovnaní s teoretickým základným scenárom „ničnerobenia“, a opísané vplyvy sú preto doplňujúce k súčasnému stavu. Hospodárske vplyvy sa posudzovali na základe týchto kritérií: *konkurencieschopnosť, inovácie, udržateľnosť, zjednodušenie a zníženie administratívnej záťaže*. Pre analýzu sú rovnako dôležité sociálne vplyvy (predovšetkým *bezpečnosť*, ale aj *zodpovednosť*). V posúdení každej možnosti z hľadiska environmentálnych vplyvov a vplyvov na mieru nezamestnanosti sa nezistili významné vplyvy (negatívne ani pozitívne).

Možnosť 1A – zrušenie pravidiel Únie o poplatkoch za kontroly

Zrušenie existujúceho rámca EÚ o poplatkoch za inšpekcie pravdepodobne povedie k vyšším rozdielom vo vnútroštátnych prístupoch a k možnému zníženiu zdrojov pridelených na kontroly.

Hoci vplyv na úroveň zdrojov, ktoré sa naozaj využívajú, by závisel od politických rozhodnutí jednotlivých členských štátov, a preto ho nie je možné úplne predpovedať a analyzovať, problémy zistené v súvislosti so súčasným režimom poplatkov, ako napríklad nedostatočná návratnosť nákladov a závislosť vykonávania kontrol od rozpočtových politík, by sa pravdepodobne nevyriešili. Vzhľadom na súčasnú hospodársku krízu je možné, že problémy by sa mohli zhoršiť, ak by rozhodnutia členských štátov viedli k zníženiu zdrojov dostupných na fungovanie vnútroštátnych kontrolných systémov. To by zas viedlo k tomu, že príslušné orgány by mali väčšie ťažkosti udržať účinný dohľad nad dodržiavaním bezpečnostných požiadaviek v celom agropotravinovom reťazci a zamedziť veľkým krízam a riešiť ich.

Zrušenie rámca EÚ by viedlo k zložitejšiemu legislatívnemu prostrediu, keďže rozdiely medzi vnútroštátnymi pravidlami o financovaní kontrol by sa pravdepodobne zväčšili. Mohlo by to viesť k narušeniu hospodárskej súťaže, ak by prevádzkovatelia v jednom členskom štáte museli platiť za kontroly, zatiaľ čo konkurenti v inom členskom štáte by nemuseli, čo by malo nepriaznivý vplyv na jednotný trh.

Možnosť 1B – povinné oslobodenie mikropodnikov od uplatňovania poplatkov

Povinné oslobodenie mikropodnikov od uplatňovania poplatkov a súčasné zníženie finančnej záťaže mikropodnikov by narušilo cieľ zabezpečiť udržateľnosť systému kontrol, a tým aj bezpečnosť agropotravinového reťazca.

V 16 z 23 členských štátov, pre ktoré sú dostupné údaje, predstavujú mikropodniky viac ako polovicu všetkých podnikov a v 9 týchto štátoch (AT, BE, CY, FI, IT, NL, PL, SE, SI) percentuálny podiel mikropodnikov predstavuje dve tretiny (alebo viac) všetkých prevádzkovateľov podnikov. Tam, kde mikropodniky predstavujú drvivú väčšinu podnikov podliehajúcich poplatkom, by ich oslobodenie od platieb týchto poplatkov malo vážny negatívny vplyv na podiel nákladov vybratých príslušnými orgánmi. Cieľ zabezpečiť udržateľné financovanie kontrol prostredníctvom plnej

návratnosti nákladov by sa narušil, keďže kontroly by sa aj tak museli vykonávať u všetkých prevádzkovateľov s frekvenciou určenou podľa rizika.

Strata príjmov príslušných orgánov, ktorú predstavuje predmetné oslobodenie, by sa síce mohla vykompenzovať prevodmi zo všeobecného rozpočtu, opäť by to však vytvorilo silnú závislosť kontrolných činností od verejných zdrojov, a tým by vznikla situácia – najmä v časoch krízy a obmedzených rozpočtov – finančnej neistoty, ktorá nie je v súlade s cieľom zabezpečiť konzistentné, efektívne a riziku úmerné kontrolné činnosti v celom agropotravinovom reťazci. Nižší príjem príslušných orgánov by viedol k menšiemu počtu kontrol a vyššej pravdepodobnosti nedodržovania právnych predpisov EÚ týkajúcich sa agropotravinového reťazca, ktorého bezpečnosť by ohrozilo zvýšené riziko potravinových kríz.

Na druhej strane, ak by sa strata príjmov vykompenzovala vyššími poplatkami vyberanými od väčších podnikov, povinné oslobodenie mikropodnikov od poplatkov by viedlo k nespravodlivému zaobchádzaniu s väčšími prevádzkovateľmi a k možnému narušeniu hospodárskej súťaže.

Na základe uvedenej analýzy, plne podporovanej príslušnými orgánmi a zástupcami odvetví, s ktorými sa vykonali konzultácie, sa usúdilo, že automatické oslobodenie mikropodnikov (alebo malých a stredných podnikov všeobecne) od uplatňovania poplatkov má potenciál narušiť cieľ zabezpečiť udržateľnosť vnútroštátnych kontrolných systémov ako aj narušiť hospodársku súťaž⁵. V možnostiach uvedených ďalej v texte sa preto oslobodenie mikropodnikov od uplatňovania poplatkov nahrádza mechanizmom, ktorým sa riešia tieto nedostatky.

Možnosť 2 – zefektívnenie

Zvýšená efektívnosť používania zdrojov na kontroly na základe posúdenia rizika a mobilizácia vyhradených finančných zdrojov by znížili tlak na vnútroštátne financie, čím by sa umožnil pokrok smerom k dosiahnutiu primárneho cieľa udržať efektívne kontroly a bezpečnosť agropotravinového reťazca. Členské štáty môžu v súlade s pravidlami o vnútroštátnej pomoci čiastočne alebo úplne oslobodiť od poplatkov mikropodniky.

Možnosť 2 by umožnila plné vykonávanie **prístupu zohľadňujúceho riziko** k úradným kontrolám v odvetviach, kde príslušné orgány členských štátov v súčasnosti nemôžu prispôsobiť svoje kontrolné úsilie skutočnému riziku (napr. úradné kontroly určitého tovaru z tretích krajín vykonávané na hraniciach EÚ a úradné kontroly rezíduí veterinárnych liekov). Viedlo by to k lepšiemu pridelovaniu zdrojov na kontroly, a teda k efektívnejšiemu systému kontrol. Navyše, keby sa vnútroštátnym orgánom umožnilo zamerať svoje kontrolné úsilie tam, kde je vyššie nedodržovanie a riziká, minimalizovalo by to záťaž vyplývajúcu z úradných kontrol na podniky, ktoré dodržiavajú pravidlá, čo by malo pozitívny vplyv na ich konkurencieschopnosť.

⁵ Tento záver platí aj v prípadoch, keď sa povinné poplatky vyberajú od všetkých registrovaných potravinárskych a krmivárskych prevádzkovateľov (možnosť 4), keďže podiel mikropodnikov v jednotlivých oblastiach agropotravinového reťazca je vždy veľmi výrazný (z údajov uverejnených v apríli 2012 spoločnosťou Fooddrinkeurope vyplýva, že 79 % prevádzkovateľov v potravinárskom a nápojovom priemysle sú mikropodniky).

Prínosy v podobe zvýšenej efektívnosti a konkurencieschopnosti by však boli len čiastočné, lebo zdravie rastlín, rastlinný rozmnožovací materiál a vedľajšie živočíšne produkty by neboli zahrnuté do rozsahu pôsobnosti nariadenia. Najvyhovujúcejšie pridelovanie zdrojov na kontroly sa môže dosiahnuť len vtedy, keď budú príslušné orgány určovať prioritné riziká vo všetkých odvetviach agropotravinového reťazca spolu vrátane uvedených odvetví. Tomu bráni súčasná fragmentácia právnych predpisov o úradných kontrolách.

Pokiaľ ide o financovanie úradných kontrol, požiadavka na členské štáty, aby zabezpečili plnú návratnosť nákladov na kontroly tam, kde sa uplatňujú povinné poplatky, by mobilizovala stabilnejšie plynutie finančných zdrojov vyzbieraných prostredníctvom týchto poplatkov, čo by znížilo tlak na vnútroštátne rozpočty.

Náklady na kontroly sa vo väčšine členských štátov vracajú prostredníctvom poplatkov len čiastočne, miera návratnosti sa pohybuje od 20 % po vyše 80 %, a 8 členských štátov zabezpečuje návratnosť všetkých nákladov. Zavedenie plnej návratnosti nákladov by v niektorých prípadoch znamenalo, že by sa ďalšia časť nákladov na kontroly preniesla na a rozdelila medzi prevádzkovateľov agropotravinového reťazca. Zvýšenie úrovne povinných poplatkov, ktoré by bolo rozličné v závislosti od súčasnej miery návratnosti, by podľa predpokladov nemalo znamenať významné dodatočné zaťaženie prevádzkovateľov, a to dokonca ani v odvetviach, kde majú náklady na kontroly najväčší vplyv na celkové výrobné náklady prevádzkovateľov – patria sem napr. inšpekcie mäsa (keď sa použijú údaje v rámečku 6, s. 36, dospejeme k odhadu, že v závislosti od súčasného podielu návratnosti nákladov pre členské štáty by sa vybrali dodatočné poplatky zodpovedajúce približne 0,2 – 0,8 % hodnoty ročnej produkcie typického prevádzkovateľa); zaručilo by to približne 0,9 – 3,4 miliardy EUR nových prostriedkov na rok pre úradné kontroly vo všetkých členských štátoch⁶.

Možnosťou 2 by sa odstránením používania štandardných poplatkov EÚ a požiadavkou, aby všetky poplatky vychádzali z nákladov, vytvorili rovnaké podmienky pre všetkých prevádzkovateľov, od ktorých sa vyberajú povinné poplatky. Novými ustanoveniami sa zaisťuje, aby členské štáty mohli mechanizmy financovania kontrol použiť na odmeňovanie podnikov s nízkym rizikom, ktoré dodržiavajú pravidlá, aj v prípadoch uplatňovania paušálnych poplatkov na všetkých prevádzkovateľov bez ohľadu na to, či sa u nich v referenčnom období naozaj vykoná inšpekcia (platili by nižšiu sadzbu poplatku ako prevádzkovatelia, ktorí nedodržiavajú pravidlá).

Predpokladá sa, že požiadavka vypočítavať všetky poplatky na základe nákladov by priniesla obmedzené dodatočné administratívne zaťaženie členských štátov, ktoré v súčasnosti neurčujú poplatky na základe vzniknutých nákladov, keďže možno budú musieť zmeniť svoje administratívne postupy. Hoci väčšina členských štátov vypočítava aspoň časť povinných poplatkov na základe skutočných nákladov, systém plne vychádzajúci z nákladov si môže vyžadovať úpravu existujúcich systémov zohľadňovania nákladov. **Predpokladá sa**, že dodatočné náklady budú **prijateľné pre verejné rozpočty** (podľa odhadov poskytnutých 2 členskými štátmi by sa

⁶ Hodnota výroby odvetvia 400 miliárd EUR/rok. Počet podnikov 60 000 (Eurostat 2008). Priemerný ročný poplatok za inšpekcie na prevádzkovateľa pri plnej návratnosti nákladov približne 80 000 EUR/rok (údaje o odvetví).

pohybovali **od niekoľkých tisícov EUR/rok** v ekvivalente plného pracovného času vynaloženého na zber a kompiláciu údajov na výpočet **až po vyššie sumy – jednorázovo 0,5 milióna EUR**, ak by sa zaviedol IT nástroj schopný zaznamenávať čas a zdroje vynaložené na každú inšpekciu, pozri rámček 6 na s. 31 správy). V možnosti 2 sa zohľadňuje potreba úprav, keď sa členským štátom poskytujú 2 roky na prípravu ich administratívnych systémov na nový nákladový/poplatkový model.

V možnosti 2 by sa zvýšila zodpovednosť kontrolných činností, keďže by sa zaviedlo silnejšie prepojenie medzi nákladmi a poplatkami prostredníctvom vyššej transparentnosti mechanizmov poplatkov (prevádzkovatelia by mohli jasne vidieť, za čo musia platiť, a ako sa poplatky vypočítavajú vo vzťahu k nákladom príslušných orgánov). Táto väčšia prehľadnosť by priniesla lepšiu efektívnosť systémov úradných kontrol a umožnila by aj lepší dohľad Komisie nad vykonávaním. Vyššia transparentnosť by ďalej podporila cieľ zabezpečiť, aby sa príjmy z poplatkov použili na ich plánovaný účel (kompenzácia nákladov na kontroly).

Existencia možnosti pre členské štáty zmierniť dopad úplnej návratnosti nákladov na mikropodniky tým, že ich úplne alebo čiastočne oslobodia od platenia poplatkov za podmienky, že sa zo všeobecného rozpočtu prevedie na príslušné orgány zodpovedajúca suma, nepripraví príslušné orgány o zdroje, ktoré sú potrebné na výkon ich kontrolných úloh.

Možnosť 3 – zefektívnenie + integrácia

Plne integrovaný systém kontrol celého agropotravinového reťazca by maximalizoval efektívnosť presadzovania práva prostredníctvom zjednodušenia a zvýšenia synergií, čo by uľahčilo plnenie cieľov právnych predpisov týkajúcich sa agropotravinového reťazca. Členské štáty môžu čiastočne alebo úplne oslobodiť od platenia poplatkov mikropodniky za podmienky, že príslušný členský štát prevedie príslušnému orgánu zo všeobecného rozpočtu zodpovedajúcu sumu.

Možnosťou 3 by sa rozšírením rozsahu pôsobnosti nariadenia o zdravie rastlín, rastlinný rozmnožovací materiál a vedľajšie živočíšne produkty okrem vplyvov vyzdvihnutých v rámci možnosti 2 zaistil harmonizovaný prístup k úradným kontrolám celého agropotravinového reťazca, pričom by sa v tejto možnosti podľa potreby zohľadnili špecifiká každého odvetvia. Celkový systém by sa stal konzistentnejší a spoľahlivejší, keďže všetky odvetvia by uplatňovali rovnaké mechanizmy a úlohy.

Počiatkové náklady vyplývajúce z povinnosti novej akreditácie pre laboratória pre zdravie rastlín by znášala EÚ (pozri prílohu XIX, s. 194) a plánuje sa prechodné päťročné obdobie na uľahčenie bezproblémového zavedenia novej povinnosti.

Možnosť 4 – zefektívnenie + integrácia + väčšia návratnosť nákladov

Táto možnosť by zväčšením rozsahu výberu povinných poplatkov o kľúčové činnosti agropotravinového reťazca zlepšila udržateľnosť systému kontrol ako celku a znížila by jeho celkovú závislosť od rozpočtových rozhodnutí. Zabezpečí aj spravodlivejší prístup k výberu poplatkov za inšpekcie tým, že odstráni vnímanú nespravodlivosť súčasného systému, v ktorom sa poplatky vyberajú len od určitých kategórií prevádzkovateľov. Členské štáty môžu čiastočne alebo úplne oslobodiť od platenia

poplatkov mikropodniky za podmienky, že príslušný členský štát prevedie príslušnému orgánu zo všeobecného rozpočtu zodpovedajúcu sumu.

Opodstatnenosť tradičného obmedzenia povinných poplatkov na (v podstate) odvetvie mäsa a mlieka a na hraničné kontroly produktov živočíšneho pôvodu je čoraz ťažšie zdôvodniť. Toto obmedzenie predstavuje zdroj vnímanej nespravodlivosti u prevádzkovateľov, ktorí musia platiť poplatky. Vzhľadom na nariadenie a na požiadavku na príslušné orgány posudzovať riziká a plánovať a vykonávať kontroly celého agropotravinového reťazca sa strácajú dôvody pre výber poplatkov len od týchto odvetví. V možnosti 4 sa zabezpečuje, aby sa povinné poplatky vzťahovali aj na kľúčové oblasti agropotravinového reťazca, kde potravinárski a krmivárski prevádzkovatelia priamo využívajú efektívne vykonávané kontroly, keďže tieto kontroly im pomáhajú dodať na trh bezpečné potraviny a krmivá. Rozšírením požiadavky na návratnosť nákladov na všetky kontrolné činnosti zamerané na bezpečnosť potravín a krmív sa zabezpečí, aby sa pozitívne účinky možnosti 2 v podobe vyššej udržateľnosti kontrol prejavili v širšom meradle.

Hospodársky vplyv na jednotlivé členské štáty a prevádzkovateľov by závisel od toho, či (a v akej miere) členské štáty už vyberajú poplatky od odvetví, ktoré nepodliehajú povinným poplatkom. Z údajov dostupných od členských štátov, ktoré tak robia, vyplýva, že sumy sa líšia podľa veľkosti/objemu výroby podniku a predstavujú **zanedbateľnú časť výrobných nákladov**. Napríklad poplatky uplatňované ročne bez ohľadu na to, či sa inšpekcia skutočne vykoná počas daného roka, sa môžu **pohybovať od malých (84,5 EUR/rok pre najmenšie reštaurácie v Belgicku) po väčšie, stále však nie značné sumy (1 500 EUR/rok pre najväčšie priemyselné pekárne v Taliansku)**.

V členských štátoch, kde sa vyberajú skutočne vynaložené náklady za jednotlivé inšpekcie, sa sumy líšia v závislosti od hodinových nákladov kontrolných činností. Frekvencia úradných kontrol závisí od rizika, od záznamov, ako prevádzkovatelia dodržiavajú pravidlá, od spoľahlivosti ich vlastných kontrol atď. a líši sa podľa odvetvia a kategórie podniku. Na znázornenie: **typický príklad** je prípad maloobchodníka s potravinami, ktorého kontroluje ročne 1 inšpektor, ktorý strávi 1,5 hodiny na vykonanie kontrol a 1,5 hodiny administratívnej práce na vypracovanie správy o tejto kontrole. **Táto hypotetická kontrola**, vypočítaná na základe času vynaloženého na kontroly, by v Poľsku stála približne **50 EUR/rok** a v Taliansku **150 EUR/rok**. Inšpekcie v reštauráciách majú podobnú frekvenciu, trvajú však dlhšie a stoja približne o 30 – 40 % viac (65 EUR/rok v Poľsku až do 210 EUR/rok v Taliansku). V globálnom meradle by to zaručilo sumu od 2,3 miliardy EUR do niekoľkonásobku tejto sumy (až do 37 miliárd EUR v hypotetickom prípade, keby sa od všetkých prevádzkovateľov vyberali poplatky v sadzbe, ktorá sa v súčasnosti vzťahuje na najväčšie potravinárske podniky, t. j. približne 1 500 EUR)⁷.

Možnosť 4 by podobne ako možnosť 2 viedla k obmedzenej prídavnej administratívnej záťaži príslušných orgánov na zriadenie systému výberu poplatkov, pričom rozsah tejto záťaže je pravdepodobne porovnateľný so záťažou v možnosti 2,

⁷ Kombinácia nových poplatkov pre odvetvia, na ktoré sa v súčasnosti vzťahujú povinné poplatky (t. j. doplnenie poplatkov v odvetví výroby mäsa v možnosti 2), a poplatky vyberané prvýkrát v možnosti 4. Počet podnikov 25 miliónov (Eurostat 2008). Typické rozmedzie vyberaných poplatkov v možnosti 4 – 85 – 1 500 EUR (pozri vyššie).

trochu zvýšený o väčší rozsah výpočtov. Tieto náklady by sa v priebehu času znížili, keď by sa mechanizmy výberu poplatkov stali efektívnejšie a účinnejšie. Členským štátom by sa poskytlo prechodné obdobie 3 rokov.

6. POROVNANIE MOŽNOSTÍ

Tabuľka 3: možnosti v porovnaní s cieľmi

Všeobecné ciele	Možnosť 1A	Možnosť 1B	Možnosť 2	Možnosť 3	Možnosť 4
Prispieť k podporovaniu bezproblémového fungovania vnútorného trhu	(--) Rozdiely medzi členskými štátmi sa pravdepodobne zvýšia a ovplyvnia hospodársku súťaž	(0)	(+) Narušenia spôsobené odlišnými postupmi (poplatky) sa odstránia (tam, kde sa v súčasnosti uplatňujú povinné poplatky)	(++) Ako v možnosti 2, okrem toho vo <u>všetkých</u> oblastiach agropotravinového reťazca by sa uplatňovali zefektívnené pravidlá pre úradné kontroly	(+++) Ako v možnosti 3, okrem toho by sa narušenia spojené s poplatkami odstránili aj v nových oblastiach s povinnými poplatkami
Udržať vysokú úroveň ochrany zdravia ľudí, zvierat a rastlín a dobrých životných podmienok zvierat a zabrániť, aby tento cieľ narušilo možné nevykonávanie právnych predpisov EÚ	(-) Možné zníženie kontrol a schopnosti reagovať na riziká	(0)	(+) Kontroly viac zohľadňujúce riziká by zvýšili efektívnosť a schopnosť reakcie na riziká	(++) Efektívnosť kontrol sa maximalizuje a riziká suboptimálnej ochrany sa znižia	(++) Ako v možnosti 3
Zabezpečiť riadne a jednotné vykonávanie právnych predpisov EÚ	(-) Možné suboptimálne presadzovanie práva, ak sa znížia zdroje	(0)	(+) Jasnejší zoznam činností, za ktoré sa majú vyberať poplatky, a zoznam nákladov; len poplatky vychádzajúce z nákladov	(++) Rovnaké požiadavky a rovnaké úlohy vo <u>všetkých</u> odvetviach agropotravinového reťazca	(++) Ako v možnosti 3
Zabezpečiť komplexný a konzistentný prístup k úradným kontrolám v celom agropotravinovom reťazci	(0)	(0)	(+) Konzistentné používanie zásady zohľadňovania rizika	(++) Rovnaké úlohy a mechanizmy používané všetkými odvetviami	(++) Ako v možnosti 3
Umožniť efektívne využívanie vnútroštátnych zdrojov na kontroly	(0)	(0)	(+) Prístup plne založený na zohľadňovaní rizík	(++) Začlenenie všetkých oblastí agropotravinového reťazca by umožnilo určovanie prioritných rizík medzi jednotlivými odvetviami	(++) Ako v možnosti 3
Znížiť administratívne zaťaženie a odstrániť nepotrebné požiadavky	(0) Odstraňuje administratívne zaťaženie spojené s pravidlami EÚ pre poplatky, ale členské štáty by spravovali svoje vlastné režimy	(0)	(+) Zrušené nadbytočné plány a správy	(+) Ako v možnosti 2	(+) Ako v možnosti 2
Podporiť užšiu spoluprácu medzi členskými štátmi na zlepšenie výsledkov úradných kontrol	(0)	(0)	(+) Môžu sa prijať pravidlá pre administratívnu spoluprácu, vyvinúť synergie (zhrnutie posúdenia vplyvu)	(++) Synergie možné aj s odvetvím zdravia rastlín a rastlinného rozmnožovacieho materiálu	(++) Ako v možnosti 3
Zabezpečiť dostupnosť primeraných zdrojov	(-) Dostatočné financovanie by záviselo od rozpočtových rozhodnutí – neschopnosť zabezpečiť návratnosť nákladov sa pravdepodobne zhorší v časoch krízy	(--) Nedostatočné prostriedky, keďže sa nevyberajú poplatky od mikropodnikov	(++) Keďže náklady by sa kryli z poplatkov, závislosť od vnútorných rozpočtov a tlak na ne sa zníži	(++) Ako v možnosti 2	(+++) Ako v možnosti 2, v širšom meradle

Zabezpečiť rovnosť a spravodlivosť vo financovaní úradných kontrol	(-) Nie sú zaručené rovnaké podmienky, keďže prístupy k poplatkom sa líšia	(-) Nie sú zaručené rovnaké podmienky, keďže mikropodniky sú zvýhodnené	(+) Všetci prevádzkovatelia povinní platiť povinné poplatky by platili skutočné náklady na kontroly	(+) Ako v možnosti 2	(++) Ako v možnosti 2, okrem toho všetci prevádzkovatelia, ktorí najviac využívajú kontroly, by museli platiť poplatky
Zlepšiť transparentnosť vrátane systému financovania úradných kontrol	(0)		(++) Možno presne vymedziť požiadavky na vysokú transparentnosť; zvýšila by sa transparentnosť mechanizmu poplatkov	(++) Ako v možnosti 2	(++) Ako v možnosti 2

		Možnosť 1.A Deregulácia poplatkov	Možnosť 1.B Oslobodiť mikropod niky	Možnosť 2 Zefektívnenie		Možnosť 3 Zefektívnenie + integrácia ⁸		Možnosť 4 Zefektívnenie + integrácia + väčšia návrtnosť nákladov	
		Opatrenia	EUR	Opatrenia	EUR	Opatrenia	EUR	Opatrenia	EUR
Príslušné orgány členských štátov	Náklady	Bude to závisieť od rozhodnutí jednotlivých členských štátov, či chcú vybrať poplatky za úradné kontroly, alebo nie (1A), a či zabezpečia návratnosť nákladov na kontroly mikropodnikov od iných podnikov ako aj od % takejto návratnosti (1B)		Zriadenie a prevádzka režimu podávania správ pre výpočet a uloženie poplatkov	0,5 milióna EUR jednorazovo + 2 000 EUR/rok (na jeden členský štát)	Rovnaké (ako možnosť 2 + zdravie rastlín a rastlinný rozmnožovací materiál)	rovnaké	Rovnaké ako možnosť 2 a 3	rovnaké
	Prínosy			Stabilné financovanie v oblastiach, v ktorých sa už vyberajú poplatky, t. j. odvetvie výroby mäsa (doplniť % nákladov, ktoré sa už spoplatňujú, na dosiahnutie plnej návratnosti nákladov)	Závisí od % návratnosti nákladov pre členské štáty. Približne 0,9 – 3,4 miliardy EUR nových prostriedkov ročne vo všetkých členských štátoch EÚ ^{9,10}	rovnaké	rovnaké	Plná návratnosť nákladov všetkých úradných registrovaných prevádzkovateľov + doplnenie, ako sa uvádza v možnosti 2	Približný súčet nových poplatkov 2,3 – 37 miliárd EUR/rok vo všetkých členských štátoch EÚ ¹¹ + 0,9 – 3,4 miliardy EUR ročne
Prevádzkovatelia a podnikovia	Náklady	Bude to závisieť od rozhodnutí jednotlivých členských štátov, či chcú vybrať poplatky za úradné kontroly, alebo nie (1A), a či zabezpečia návratnosť nákladov na kontroly mikropodnikov od iných podnikov ako aj od % takejto návratnosti (1B)		Doplniť existujúce poplatky (odvetvie výroby mäsa) na dosiahnutie plnej návratnosti nákladov	Závisí od % návratnosti nákladov pre členské štáty. Približne 0,9 – 3,4 miliardy EUR nových poplatkov (vo všetkých členských štátoch EÚ) (približne 0,2 – 0,8 % ročne)	Rovnaké (ako možnosť 2 + zdravie rastlín a rastlinný rozmnožovací materiál)	rovnaké	Nové náklady pre prevádzkovateľov, od ktorých sa v súčasnosti nevyberajú poplatky (odvetvia iné ako	Približný súčet nových poplatkov 2,3 – 37 miliárd EUR/rok vo všetkých členských štátoch EÚ + 0,9 – 3,4 miliardy EUR

⁸ V možnosti 3 sú náklady/prínosy spojené so začlenením zdravia rastlín, rastlinného rozmnožovacieho materiálu a vedľajších živočíšnych produktov do rozsahu pôsobnosti, čoho vplyvy sa posudzovali v rámci príslušných posúdení vplyvu pre tieto odvetvia, ktoré tu nie sú zaradené.

⁹ Hodnota výroby odvetvia 400 miliárd EUR/rok (GR pre podnikanie a priemysel). Počet podnikov 60 000 (Eurostat 2008). Priemerný ročný poplatok za inšpekcie na prevádzkovateľa pri plnej návratnosti nákladov približne 80 000 EUR/rok (príloha XI k posúdeniu vplyvu).

¹⁰ Väčšina prevádzkovateľov v jednotlivých členských štátoch musí v súčasnosti platiť poplatky za inšpekcie vo výške 30 – 80 %, niektoré platia plných 100 %.

¹¹ Nové poplatky pre odvetvia, od ktorých sa budú prvýkrát vyberať poplatky v rámci možnosti 4. Tieto údaje zodpovedajú dvom extrémnym hypotézam, že od všetkých prevádzkovateľov sa poplatky budú vyberať v sadzbách, ktoré sa teraz používajú pre najmenšie a najväčšie podniky. Počet prevádzkovateľov, na ktorých sa v súčasnosti nevzťahujú poplatky – 25 miliónov (Eurostat 2008).

				hodnoty výroby v odvetví výroby mása ¹²⁾			výroba mása) + doplnenie ako v možnosti 2	ročne
	Prínosy		Prístup ku kontrolám rezíduí veterinárnych liekov zohľadňujúci riziko	Úspory v celej EÚ 12,4 – 98,5 milióna EUR/rok (nahradené poplatkami)	rovnaké	rovnaké	Rovnaké ako možnosti 2 a 3	rovnaké

¹²⁾

Na základe odhadov odvetvia v Spojenom kráľovstve.

Uprednostňovaná možnosť

Dospelo sa k záveru, že **možnosť 4** poskytuje najlepší spôsob, ako dosiahnuť ciele (pozri zhrnutie v tabuľke uvedenej nižšie). Hoci plná integrácia všetkých odvetví agropotravinového reťazca do jedného právneho rámca predstavuje určité obmedzené súvisiace náklady, poskytuje najlepší prístup, pokiaľ ide o zjednodušenie, prehľadnosť, súdržnosť a zníženie administratívnej záťaže. Pokiaľ ide o financovanie kontrol, **možnosť 4** zachováva dlhodobú udržateľnosť vnútroštátnych kontrolných systémov, keďže znižuje ich závislosť od verejných financií a znižuje riziko vplyvu prebiehajúcej hospodárskej a finančnej krízy na úroveň zdrojov dostupných pre kontroly. Obmedzené prídavné náklady pre prevádzkovateľov vykompenzujú efektívnejšie kontroly, mechanizmy na odmeňovanie dodržiavania pravidiel a zvýšená zodpovednosť kontrolných útvarov.

7. MONITOROVANIE A HODNOTENIE

Preskúmanie legislatívneho rámca EÚ, ktorý sa vzťahuje na úradné kontroly agropotravinového reťazca, je zamerané na zlepšenie efektívnosti a konzistentnosti systému a na zabezpečenie jeho dlhodobej udržateľnosti. Dospelo sa k záveru, že akákoľvek možnosť vyjasní existujúce pravidlá a uľahčí ich používanie príslušnými orgánmi členských štátov. Na hodnotenie úspechu zavedených opatrení sa určili tieto hlavné ukazovatele pokroku v súlade s operatívnymi cieľmi politických opatrení:

Operatívne ciele	Ukazovatele
Zriaďiť jeden a jednoduchší právny rámec pre úradné kontroly	<ul style="list-style-type: none">– Počet žiadostí o právny výklad prijatých Komisiou– Počet právnych predpisov na úrovni EÚ, ktoré sa uplatňujú na úradné kontroly podľa odvetvia/produktu– Nahlásená zmena deklarovanej priemernej administratívnej záťaže odvetví a členských štátov
Všetky kontroly vrátane hraničných kontrol zohľadňujúce riziko	Prieskumy v členských štátoch, či sa zdroje uvoľnené týmto preskúmaním používajú na vykonávanie kontrol v oblastiach s vyšším rizikom
Zvýšiť počet prípadov, keď sa cezhraničné situácie presadzovania práva riešia prostredníctvom administratívnej pomoci a spolupráce	<ul style="list-style-type: none">– Počet kontaktov prostredníctvom styčných orgánov pre administratívnu spoluprácu stanovených v článku 35 nariadenia– Počet sťažností hospodárskych prevádzkovateľov na členské štáty, že neskoordinovali vyšetrowania v prípade cezhraničného nedodržiavania pravidiel
Zvýšiť počet formalizovaných nástrojov medzi príslušnými orgánmi a colnými orgánmi na vykonávanie úradných kontrol	Počet zmlúv o poskytovaní služieb formalizovaných medzi príslušnými orgánmi a inými orgánmi vrátane colných orgánov
Znížiť výskyt neuspokojivých výsledkov presadzovania práva v správach úradu FVO, ktoré sa pripísali nedostatočným zdrojom	Vývoj v počte správ úradu FVO, ktoré poukazujú na nedostatok zdrojov v členských štátoch